

MODIFICACIO I TERAPIA DE CONDUCTA INFANTIL

Professora: M. Dolors Forn Serrallonga

Curs: 1991-92

OBJECTIUS

Estudiar i analitzar:

. Els fonaments, les característiques i els criteris metodològics de la Modificació i Teràpia de conducta infantil.

. Els procediments i les tècniques terapèutiques conductuals, aplicades a la infància.

PROGRAMA

1a PART: FONAMENTS, ENFOCS I PROCEDIMENTS ACTUALS

- Tema 1. Referències històriques de la Modificació i Teràpia de conducta infantil.
- Tema 2. Enfocs actuals de la Modificació i Teràpia de Conducta infantil.
- Tema 3. Procediments d'intervenció operants, per a desenvolupar i mantenir conductes infantils.
- Tema 4. Procediments d'intervenció operants, per a debilitar i/o promoure conductes infantils.
- Tema 5. Procediments d'intervenció operants, per a reduir o eliminar conductes infantils.
- Tema 6. Altres procediments d'intervenció, desenvolupats a partir de l'enfoc operant.
- Tema 7. Procediments d'intervenció, desenvolupats a partir de l'enfoc neoconductista mediacional.
- Tema 8. Procediments d'intervenció cognitiu-conductuals.
- Tema 9. Procediments d'intervenció derivats de la teoria de l'aprenentatge social.

2a PART: EL PROCES D'INTERVENCIO EN TERAPIA DE CONDUCTA INFANTIL

- Tema 10. Consideracions generals i aspectes ètics.
- Tema 11. Identificació i avaluació inicial del problema: Les entrevistes amb els pares i els mestres.
- Tema 12. Identificació i avaluació inicial del problema a partir de la informació proporcionada pels companys.
- Tema 13. Identificació i avaluació inicial del problema: Les entrevistes amb el propi infant.
- Tema 14. Identificació i avaluació inicial del problema: L'observació conductual directa.

- Tema 15. Anàlisi funcional. Delimitació d'objectius. Disenys del programa terapèutic.
- Tema 16. Avaluació del procés d'intervenció i dels resultats terapèutics.
- Tema 17. Generalització i manteniment dels efectes de la intervenció.

3a PART: ALGUNES AREES D'APLICACIO DE LA TERAPIA DE CONDUCTA EN LA INFANCIA

- Tema 18. Greus trastorns en el desenvolupament: adquisició d'hàbits de treball i habilitats d'autonomia personal.
- Tema 19. Greus trastorns en el desenvolupament: adquisició d'habilitats de interacció social i llenguatge funcional.
- Tema 20. Control d'esfínters: enuresi i encopresi.
- Tema 21. Quequeig.
- Tema 22. Depressions.
- Tema 23. Ansietat: Fobies i pors; Obsessions i compulsions.
- Tema 24. Hiperactivitat.
- Tema 25. Aïllament social i retraïment.
- Tema 26. Conductes agressives i antisocials.
- Tema 27. Conductes disruptives a l'escola.
- Tema 28. Retard escolar i problemes d'aprenentatge.
- Tema 29. Conductes disruptives en l'ambient familiar.
- Tema 30. Tics i hàbits nerviosos.
- Tema 31. Pediatria conductual: Asma bronquial.
- Tema 32. Pediatria conductual: Adaptació infantil a la malaltia crònica i/o a l'hospitalització.
- Tema 33. Pediatria conductual: Trastorns del comportament alimentari.
- Tema 34. Pediatria conductual: Trastorns del son.
- Tema 35. Pediatria conductual: Estrés.

AVALUACIO

Es realitzaran dues proves escrites que tindran caràcter alliberador.

La primera prova es durà a terme al finalitzar la segona part del programa, a finals de gener.

La segona prova inclourà la matèria relativa a la tercera part del programa i es realitzarà a finals de maig.

L'examen final, només pels alumnes no presentants o amb proves parcials suspeses, es durà a terme el mes de juny.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Asociación de Neuropsiquiatría infanto-juvenil (Eds.) (1987). *Terapias Conductuales y Cognitivas en Psicopatología infanto-juvenil*. Madrid: Alhambra.

Alvarez, A.; Alvarez-Monteserín, M.A.; Cañas, A.; Jiménez, S. i Petit, M.J. (1990). *Desarrollo de las habilidades sociales en niños de 3-6 años*. Madrid: Visor.

Azrin, N.H. i Foxx, R.M. (1979). *El control de esfínteres*. Barcelona: Fontanella. (Original publicat 1974).

Azrin, N.H. i Nunn, R.G. (1987). *Tratamiento de hábitos nerviosos*. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1977).

Bayés, R. (1985). *Psicología oncológica*. Barcelona: Martínez Roca.

Blechman, E.A. (1990). *Cómo resolver problemas de comportamiento en la escuela y en casa*. Barcelona: CEAC. (Original publicat 1985).

Buceta, J.M. i Bueno, A.M. (Coor.) (1990). *Modificación de Conducta y salud*. Madrid: Eudema.

Buela-Casal, G. i Caballo, V.E. (Comps.) (1991). *Manual de psicología clínica aplicada*. Madrid: Siglo XXI.

Cáceres, J. (1982). *Cómo ayudar a su hijo si se hace pis en la cama*. Madrid: Pablo del Río.

Cantwell, D.P. i Carlson, G.A. (1987). *Trastornos afectivos en la infancia y la adolescencia*. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1983).

Carrobbles, J.A. (Ed.). (1985). *Análisis y Modificación de la Conducta, II: Aplicaciones clínicas*. Madrid: UNED.

Cautela, J.R. i Groden, J. (1985). *Técnicas de relajación. Manual práctico para adultos, niños y educación especial*. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1978).

Fernández Ballesteros, R. i Carrobbles, J.A. (Eds.) (1981). *Evaluación conductual. Metodología y aplicaciones*. Madrid: Pirámide.

Gelfand, D.M. i Hartmann, D.P. (1989). *Análisis y Terapia de la Conducta Infantil*. Madrid: Pirámide, 1989. (Original publicat 1984).

Gila, A. i Martín-Mateos, M.A. (1991). *El niño asmático*. Barcelona: Martínez Roca.

Haslam, D. (1985). Trastornos del sueño infantil. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1984).

Kazdin, A.E. (1983). Historia de la Modificación de Conducta. Bilbao: Desclée de Brouwer. (Original publicat 1987).

Kazdin, A.E. (1988). Tratamiento de la conducta antisocial en la infancia y la adolescencia. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1985).

Kent, L., Basil, C. i Del Río, M.J. (1982). Programa para las primeras adquisiciones del lenguaje. Madrid: Pablo del Río (Siglo XXI, 3a. ed. 1989).

Kirschenbaum, D.S., Johnson, W.G. i Stalonas, P.M. (1989). Tratamiento de la obesidad en niños y adolescentes. Barcelona: Martínez Roca (Original publicat 1987).

Kozloff, M.A. (1980). El aprendizaje y la conducta en la infancia. Problemas y tratamiento. Barcelona: Fontanella. (Original publicat 1974).

LeBow, M.D. (1986). Obesidad infantil. Una nueva frontera de la terapia conductual. Buenos Aires: Paidós. (Original publicat 1983).

Lovaas, O.I. (1990). Enseñanza de niños con trastornos del desarrollo. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1981).

Mayor, J. i Labrador, F.J. (Eds.) (1984). Manual de Modificación de Conducta. Madrid: Alhambra.

Méndez, F.X. i Macià, D. (1990). Modificació de conducta con niños y adolescentes. Madrid: Pirámide.

Michelson, L., Sugai, D.P., Wood, R.P. i Kazdin, A.E. (1987).

Las habilidades sociales en la infancia, Evaluación y tratamiento. Barcelona: Martínez Roca. (Original publicat 1983).

Ross, A.O. (1987). Terapia de la Conducta Infantil. México: Limusa. (Original publicado 1981).

Santacreu, J. (1985). Tratamiento conductual de la tartamudez. Valencia: Promolibro.

Silva, F. (1989). Evaluación conductual y criterios psicométricos. Madrid: Pirámide.

Sulzer-Azaroff, B. i Mayer, G.R. (1983). Procedimientos del Análisis conductual aplicado con niños y jóvenes. México: Trillas. (Original publicat 1977).

Taylor, E.A. (1991). El niño hiperactivo. Barcelona: Martínez Roca.

Toro, J. i Vilardell, e. (1987). Anorexia nerviosa. Barcelona: Martínez Roca.

Vallés, A. (1988). Modificación de la conducta problemática del alumno. Alcoy: Marfil.

Vallés, A. (1990). Cómo cambiar la conducta infantil. Alcoy: Marfil.